

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Hilde Jorunn Hoven, 61 26 61 45

Svar på høring - Forslag til endringer i forskrift om regulering av svine- og fjørfeproduksjonen

Fylkesmannen i Innlandet viser til høring fra Landbruks- og matdepartementet datert 18.12.2018 vedrørende forslag til endringer i forskrift om regulering av svine- og fjørfeproduksjonen.

Fylkesmannen i Innlandet ser behovet for å gjennomføre endringer i regelverket som regulerer svine- og fjørfeproduksjonen. Fylkesmannen mener det er viktig å ivareta formålet med regelverket, samtidig som regelverket bør være lett å forstå og forvalte.

Fylkesmannen i Innlandet mener at det er en svakhet i mandatet og i høringen at ikke andre alternativer for å regulere smågrisproduksjonen er omfattet. Etter vår vurdering vil en konsesjonsregulering av antall produserte smågris gi en ordning som vil være lettere å forholde seg til for produsentene og enklere å forvalte. En slik ordning vil heller ikke kreve skille mellom produksjonsbesetninger, foredlingsbesetninger og formeringsbesetninger.

Merknader til forslag om målepunkt

Forslaget som er sendt ut på høring legger opp at smågrisproduksjonen i tillegg til dagens ordning, med regulering av antall innsatte purker til enhver tid, skal reguleres ut fra antall utrangerte purker.

Fylkesmannen i Innlandet mener at dagens målepunkt for smågrisproduksjon som er basert på antall avlspurker, inneholder usikkerhetsmomenter, og gir forvaltningen bare indikasjoner på omfanget i smågrisproduksjonen. Dagens ordning er etter vår mening i praksis ikke forvaltbar. For smågrisprodusenter og såkalte kombinertprodusenter er det kun to måter å kontrollere antall innsatte purker på, enten ved stedlig kontroll, eller mot oppgitt antall purker på to årlige telledatoer i PT-søknad. Fylkesmannen har også erfaring med at ikke alle svineprodusenter søker tilskudd, eller at det oppgis færre dyr enn man har. Dette kombinert med endringen som kom i 2015 om at den standardiserte erstatningen skal beregnes forholdsmessig ut fra overproduksjonsperiodens varighet, gjør det så å si umulig å kontrollere slike besetninger. At Landbruksdirektoratet i rundskriv 2016-17 i tillegg anbefaler å legge det laveste antallet til grunn for å la tvilen komme tiltalte til gode, gjør at det i praksis ikke er noen slike produsenter som kommer til å få konstatert brudd på regelverket samlet sett for en toårsperiode (jf. toårsregelen).

Forslaget som er sendt på høring vil ikke avhjelpe utfordringene som beskrevet over. Fylkesmannen vil fortsatt ha store utfordringer knyttet til kontroll med smågrisproduksjonen:

- Rapporterte slaktede purker omfatter også all gris med slaktevekt over 125 kg
- Det finnes ingen registrering av destruerte purker
- Omsetning av purker blir ikke registrert dersom de skjer utenom organisert livdyrformidling
- Vi vil fortsatt ha samme utfordring med hensyn til antall purker til enhver tid.

- Vi vil fortsatt bare ha en indikasjon på størrelsen på smågrisproduksjonen.

Fylkesmannen mener det vil være mest hensiktsmessig å endre forskrifta slik at målepunkt endres til telling av antall produserte smågris ved omsetningsalder kombinert med en fortløpende rapporteringsplikt for produsentene, se under. Dette vil bedre oppfylle lovens formål om å regulere «antall produserte svin» hos den enkelte produsent.

Med endring av målepunkt til telling av smågris, oppnår man blant annet:

- Et presist og forståelig målepunkt som måler det loven forutsetter, nemlig produksjon av smågris
- Eliminering av engangspurkeproblematikken
- Praktisering av toårsregelen som i dag (inkludert smågrisproduksjon)
- Fjerning av de utfordringene som § 8, tredje ledd mht. beregning av standardisert erstatning har skapt etter Aarrestaddommen.
- En ordning som muliggjør kontroll

En slik ordning forutsetter at det etableres en registreringsordning i smågrisproduksjonen. Denne bør minimum inneholde:

- Kjøp og salg av smågriser fra/til andre produsenter (både kjøper og selger må rapportere)
- Egenproduserte smågris til egen slaktegrisproduksjon
- Egenproduserte smågris til egen rekruttering

Med en slik ordning må det også fastsettes en standardisert sats pr smågris i § 8.

Merknader til definisjonen av slaktegris i § 4

Vi anmoder Landbruks- og Matdepartementet om å benytte anledningen til å harmonisere definisjonen på slaktegris med forurensingsloven, som definerer slaktegris/produksjonsgris som gris over 30 kg.

Merknad til forslag til erstatningssatser i § 8

Det er foreslått å innføre to ulike erstatningssatser. Erstatningssatsen er foreslått basert på hvor stor overproduksjonen er, eller om produksjonen foregår i ett eller flere hus. Ved produksjon i mer enn ett hus foreslås det at laveste sats regnes for hele overproduksjonen.

Fylkesmannen i Innlandet mener det er uheldig å differensiere satser ved produksjon over konsesjonsgrensa. En slik differensiering som foreslått vil premiere de som har stor overproduksjon, inkludert produsenter som produserer i flere bygninger og i driftsfellesskap. Produsenter med liten overproduksjon, som kan være utilsiktet, vil få lagt til grunn høy sats for hele overproduksjon.

Andre merknader

Fylkesmannen i Innlandet mener det også er et stort behov for å klargjøre regelverket med hensyn til felles økonomiske interesser i husdyrkonsesjonslovens § 3.

Avsluttende kommentarer

Fylkesmannen i Innlandet anbefaler at Landbruks- og matdepartementet tar opp saken på nytt med avtalepartene, for å se på mulighetene for et utvidet mandat. Dette med sikte på en ny utredning og utkast til regelverk som kan sikre et enklere regelverk for både produsenter og forvaltning.

Med hilsen

Haavard Elstrand (e.f.)
direktør

Bente Odlo
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

Kopi til: